

سازمان ها و نقش مدیریت فرهنگی در آنها

مهسا شاهمرادی^۱، سمانه رضوانی فر^۲*

۱- استادیار، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی چالوس، m.shahmoradi691@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دولتی - تحول، دانشگاه آزاد اسلامی چالوس، samaneh.rezvani.sa@gmail.com

⋮

چکیده

خطمشی‌گذاری مدیریت فرهنگی، اجرا و ارزیابی برنامه‌های مرتبط با امور فرهنگی می‌توانند در ایجاد و نهادینه کردن ارزش‌های سازنده فرهنگی در کشور نقش اساسی ایفا نمایند. متأسفانه این امر در ایران ناشناخته مانده و به نقش و اهمیت فرهنگ به مثابه یک اهرم کارساز در بهبود رفتار اجتماعی و سازمانی توجهی نشده است. تا زمانی که به موضوع ظرفیت‌سازی در بخش فرهنگ عمومی، سطح و نوع سازمان که مدیران امور فرهنگی باید کسب کنند، توجه نشود و به مدیریت فرهنگی به مثابه یک حرفه برنامه‌استراتژیک توجه نشود، نمی‌توان به توسعه پایدار امیدوار بود. در این باره نه تنها برقراری همکاری نزدیک بین وزارت‌خانه‌ها و مراکز درگیر و موظف در امور خطمشی‌گذاری مدیریت فرهنگی سازمان‌ها لازم است، بلکه با توجه به ساختار مدیریتی در نظام اداری کشور، وجود یک سازمان متولی ضروری است تا همه امور مرتبط با آن را مدیریت نماید. در تحقیق سعی شده به خط‌مشی‌های مدیریت فرهنگی، تعاریف و مفهوم آن و همچنین به تشریح انواع فرهنگ در سازمان و عوامل شکل‌دهنده فرهنگ در سازمان و نقش مدیریت فرهنگی در بالنگی سازمان‌ها مورد بحث قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: بالندگی سازمان، مدیریت فرهنگی، فرهنگ سازمانی، خط‌مشی مدیریت فرهنگی

۱- مقدمه

سال‌هاست که در جوامع بسیاری از جمله در کشورهای اروپای مرکزی و اروپای شرقی به خطمشی‌گذاری مدیریت فرهنگی و آموزش در امور فرهنگی توجه شده است. سازمان‌هایی از قبیل یونسکو طی دو دهه گذشته به موضوع مدیریت امور فرهنگی پرداخته‌اند و دهه ۱۹۹۰ را دهه «مدیریت فرهنگی» نامید و متعاقباً برنامه‌هایی را تنظیم و اجرا نمود. سوآلی که مطرح است این است که جایگاه خطمشی‌های فرهنگی به عنوان خطمشی عمومی کجاست و از طرف دیگر، نقش مدیریت فرهنگی به عنوان یک حرفه در سازمان‌ها چیست؟ بنابراین، ارتقای بخش آموزش فرهنگی سازمان‌ها مبتنی بر خطمشی‌های درست و سالم و مدیریت حرفه‌ای است. به علاوه، در مطالعات فرهنگی به طور پیوسته کوشش بر این است تا دیدگاه جدید و تازه‌ای نسبت به حل مشکلات انسان ارائه شود. [۱].

۲- خطمشی‌گذاری مدیریت فرهنگی

خطمشی اصل یا رویه‌ای است که در تصمیم‌گیری‌ها ما را هدایت می‌کند و به نتیجه منطقی و عقلانی منجر می‌گردد و انسان را در مقابل سوآلات «چیستی» و «چرایی» قرار می‌دهد. در واقع، خطمشی و خطمشی‌گذاری به ما می‌گوید که در پی چه چیزی باید باشیم و چرا. در خطمشی‌گذاری به قصد و آنچه در نظر داریم، می‌پردازیم. به عبارت دیگر، خطمشی بیانیه قصد و خواسته‌ای است که سازمان در نظر دارد به آن دست یابد. خطمشی باید مدون باشد، زیرا باید بتوان به آن مراجعه و در عمل آن را پیاده نمود. توجه داشته باشیم که خطمشی با قانون یا مقررات تفاوت دارد، زیرا اجرای قانون الزامی است و حال آن که